27.11.2014 г. / 13:00:28

Вяра

28.11 по еретическия, †15 ноември по православния календар - Започва Рождественският пост, Св. мъченици Гурий, Самон и Авив. Свв. мъченици Елпидий, Маркел и Евстохий. Св. мъченик Димитрий

След деня в памет на свети апостол Филип започва четиридесетдневният пост, наричан често "четиридесетница на ап. Филип". Установен е в чест на Раждането на Спасителя, за да се очистят християните чрез покаяние, молитва и пост и с чисто сърце, душа и тяло благоговейно да посрещнат явилия се в света Син Божий. През дните на поста преди Рождество Христово са празниците на много старозаветни пророци, предсказали раждането на Спасителя.

По своята строгост Рождественският пост отстъпва на Великия и Богородичния пост и не се различава от Петровия.

Рождественски пост:

Сряда и петък – без олио и вино; Понеделник, вторник и четвъртък – с олио и вино.

Първите събота и неделя от поста с олио и вино без риба;

Събота и неделя през поста – с олио, вино и риба.

Риба се разрешава на празниците **Въведение Богородично** - 04.12 **(което е † 21 ноември по**

православния календар) и **Свети Николай Чудотворец** - 19.12 **(което е † 06 декември по православния календар)**. Ако тези празници са в сряда и петък риба не се разрешава (само олио и вино).

Ако се падат в сряда и петък се позволява олио и вино в дните:

На свети апостол Матей **(29.11 по светския календар, което е † 16 ноември по православния календар);**

На света великомъченица Екатерина и свети великомъченик Меркурий **(07.12 по светския календар, което е † 24 ноември по православния календар);**

На Отдание на празника Въведение Богородично **(08.12 по светския календар, което е † 25 ноември по православния календар);**

На свети апостол Андрей Първозвани **(13.12 по светския календар, което е † 30 ноември по православния календар);**

На света великомъченица Варвара **(17.12 по светския календар, което е † 04 декември по православния календар);**

На свети преподобни Сава Освещени **(18.12 по светския календар, което е † 05 декември по православния календар);**

На Зачатие на света и праведна Анна **(22.12 по светския календар, което е † 09 декември по православния календар);**

На свети Спиридон чудотворец, епископ Тримитунски **(25.12 по светския календар, което е † 12 декември по**

православния календар);

Съботата, неделята и деня на свети Игнатий Богоносец в последната седмица преди празника до Рождество са без риба.

На новостилните еретици, които чакат своята езическа "коледа", ще припомним, кой върна честванията на зимното слънцестоене и на всатанения княз Колад:

" След Бладилий дойде трети крал на име Колад в годината от сътворението на света 4745 /763 преди Христа/. Той беше много нечестив, зъл, сластолюбив, блудник, суров и просто да кажа, баща на всяка неправда, а най-много мъчител немилостив. Поради това сатаната го залюби и го постави отдясно на себе си, отдавайки му чест, достойна за делата му. Когато се смесиха с елините и римляните, иллирийците видяха, че те имат кумири и идоли и им се покланят. И Колад пожела да бъде бог и да му се покланят като на бог, а не като на крал."
„История во кратце о болгарском народе словенском“ на йеросхимонах Спиридон Габровски завършена през 1792 г.
През 1582 г. отдавна изпадналата в заблуди и отклонения от вярата папска ерес, ръководена тогава от ерисиарха Григорий XIII, приема календар, който е наречен "григориански". Основната цел на ръководителите на превърналата се в жидовстваща секта западна католическа църква е да смесят празнуването на Рождество Христово с най - големия езически празник свързан с култа към слънцето и започващото увеличаване на деня след зимното слънцестоене. Това се постига чрез "изпускането" на 11 дена от календара. В тази година 11 декември (когато е слънцестоенето по юлианския църковен календар), става 22 декември (по грегорианския еретически календар) и започва подготовка за три дена

празник, който под маската на едно от най - големите християнски събития, фактически връща хората към езическите чествания и култове внушени им от сатана. Съучастник в престъпленията срещу Бога стана и нашата патриаршия, която прие грегорианския календар в своето служение, съкрати литургиите и тайнствата, обяви тарифи и стана активен участник в икуменическото движение за създаване на единна, глобална църква подчинена на идващия достоен наследник на "дядо Колад" - АНТИХРИСТА.

За подробности: "**Да празнуваш с дявола**"

Още по темата:

Какво празнуваме на коледа и кога е Рождество Христово

КАКВО Е КОЛЕДА?

Кой и защо въвежда и тиражира образа на дядо коледа в съвременните празнични традиции

Демоничния идол "коледна елха" и самопроклинането на празнуващите

Единствената защита:

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО

Свв. мъченици Гурий, Самон и Авив. Фрагмент стара руска икона. Твер

Страдание на светите мъченици Гурий, Самон († 299-306 гг.) и Авив († 322 г.)

Когато нечестивите царе Диоклетиан и Максимиан повдигнали жестоко гонение против Божията Църква и тя била връхлетяна от бури като кораб в развълнувано море, близо до град Едеса [1] живеели в уединение като в тих пристан двама благочестиви и добродетелни мъже - Гурий и Самон. Възпитани в този град, те не пожелали да живеят в него заради суетата и беззаконията му, а го напуснали и като се отстранили от нечестивите хора, се устремили към Единия Бог, вярвайки в Него и усърдно служейки Му ден и нощ. И не просто сами неотклонно работели за Господа, но наставлявали в това, когото можели, като отвръщали от безбожното идолопоклонство и довеждали при истинския Бог много езичници. Като научил за това, представителят на римските царе в Едеса воеводата Антонин заповядал незабавно да хванат Гурий и Самон, и всички, които следвали тяхното учение. Христовите изповедници заедно с много християни били затворени под стража. После Антонин призовал християните и заповядал всички да се подчинят на царското повеление и да принесат жертва на идолите. Но нито един не пожелал да стане отстъпник от своя Господ. Тогава наместникът заповядал да бъдат бити, но после решил, че ако склони наставниците им към идолослужение, лесно ще убеди и останалите по техния пример да направят същото. Затова оставил за мъчения само предводителите на Христовото стадо - светите Гурий и Самон, а другите заповядал отначало да бъдат бити, после пратени по домовете им, като с това искал да се покаже милостив. Той призовал двамата свети изповедници на съд и им казал:

- Нашите велики царе ви заповядват да се поклоните на великия бог Дий[2] и да принесете жертва в неговия храм.

Свети Самон отговорил:

- Няма да отстъпим от истинската вяра, заради която очакваме да се сподобим с безсмъртен живот - няма да се поклоним на дело на човешки ръце.

Тогава Антонин казал:

- Въпреки всичко, трябва да изпълните заповедта на царете.

- Никога няма да се откажем от светата и непорочна наша вяра - отвърнал свети Гурий - и няма да отстъпим пред злата и пагубна човешка воля. Ние изпълняваме волята на нашия Господ, Който е казал: "който Мене признае пред човеците, ще призная и Аз него пред Моя Отец Небесен; а който се отрече от Мене пред човеците, и Аз ще се отрека от него пред моя Отец Небесен."[3]

Тогава съдията ги заплашил със смърт, но свети Самон смело му казал:

- Мъчителю! Ако изпълняваме волята на нашия Създател, няма да умрем, а ще живеем вечно. А ако се покорим на царското повеление, дори и да не бъдем убити от тебе, ще погинем.

Като чул това, Антонин заповядал да ги хвърлят в мрачна тъмница.

По това време в Едеса пристигнал управителят на областта Музоний, когото царете изпратили нарочно, за да изтребва християните. Той извел светите мъченици от тъмницата, изправил ги пред себе си и казал:

- Повелението на царете на цялата земя е да принесете вино и тамян на олтара на Дий. Ако не сторите това, ще ви накарам да претърпите всякакви мъчения - с удари ще натроша тялото ви, ще ви окача за нозете и ръцете,

ще разкъсам ставите ви. Ще изобретя и нови мъчения, нечувани от никого, и вие не ще ги понесете.

На всичко това свети Самон отговорил така:

- Повече се боим от незаспиващия червей и от неугасимия огън, приготвени за всички отстъпници от Господа, отколкото от мъченията, които изреди, защото

Този, на Когото принасяме духовна жертва, първо ще ни укрепи в мъченията и ще ни направи непобедими, а после ще ни избави от твоите ръце и ще ни засели в светли обители, където е жилището на всички, които се веселят в Него. Не се страхуваме от твоите заплахи, защото ти се въоръжаваш само против тялото, а не можеш да повредиш на душата, която, докато живее в тялото, само ще се очиства и просвещава от телесните страдания. "Затова ние не падаме духом; макар външният ни човек и да тлее, но вътрешният от ден на ден се подновява."[4] Затова "с търпение" ще "изминем предстоящото нам поприще"[5].

Управителят отново казал:

- Оставете вашето безразсъдство, послушайте съвета ми - отстъпете от своето заблуждение и изпълнете царското повеление, защото няма да понесете мъченията, които съм приготвил за вас.

Свети Гурий отговорил:

- Ние не се заблуждаваме, както ти мислиш, и няма да послушаме твоя безумен съвет да се подчиним на царската воля. Няма да се покажем толкова малодушни и безумни, че да се уплашим от твоите мъчения и с това да прогневим нашия Господ. Ние сме раби на Онзи, Който ни е явил богатството на благостта Си и е положил душата Си за нас. Как и ние да не се

държим о Него дори до кръв? Ще бъдем мъжествени, укрепявани от Христа Иисуса, ще бъдем непоколебими пред всички вражески хитрини, докато не повалим врага, който въстава против нас.

Като видял тяхната непоколебимост във вярата, мъчителят пристъпил към изтезанията. Той заповядал да повесят светиите, като държат ръката на единия за ръката на другия, а на нозете им да окачат тежък камък. Така те висели от третия до осмия час, а през това време управителят съдел другите.

После той запитал светиите дали са съгласни да изпълнят царската заповед, за да избегнат мъченията. Но те твърдо продължили да изповядват истинската вяра.

Тогава мъчителят заповядал да ги отвържат и да ги хвърлят в тясна тъмница, в която никога не прониквала дневна светлина и свеж полъх. Те прекарали там от първия ден на август до деветия ден на ноември. С окован в дървени стеги нозе, те понасяли жестоки страдания, глад и жажда, но не преставали да възнасят благодарение на Бога.
След тежкото и продължително пребиваване в тъмницата те отново били изведени на съд при управителя. Свети Гурий бил вече едва жив, изнемогнал от страданията, глада и жаждата в затвора, а свети Самон изглеждал здрав.

Управителят попитал:

- Не ви ли омръзна толкова време да стоите в тъмница? Не смекчихте ли ожесточените си сърца, за да послушате разумния съвет да почетете нашите богове и да избегнете това тежко положение?

Светите отговорили:

- Това, което ти казахме преди, повтаряме и сега: няма да отстъпим от нашия Господ Иисус Христос. Мъчи ни, както

искаш.

И тогава мъчителят наредил да отведат свети Гурий в тъмница, защото бил много болен. Той не искал да го мъчи веднага, за да не ускори смъртта му и да не изгуби надежда все някога да го склони към своето нечестие. После заповядал да повесят свети Самон надолу с главата, вързан за единия крак, а на другия да окачат желязна тежест. В такова положение светият висял от втория до деветия час на деня. Воините около него със съчувствие го увещавали да се подчини на царската повеля и да се избави от тежкото мъчение. А той не им отговарял нищо, но от дълбините на сърцето си се молил на Бога и си спомнял чудесата Му:

- Господи Боже мой, без Чиято воля и птицата "няма да падне на земята"[6], Ти в утеснение си давал простор на Давидовото сърце[7] и си показал пророк Даниил по-силен от лъвовете[8]. Ти знаеш немощта на нашето естество, виждаш битката, която се надига срещу нас, защото врагът напразно се опитва да отнеме достоянието Ти. Но като ни погледнеш с милостивото Си око, опази в нас неугасимия светилник на Твоите заповеди, с Твоята светлина изправи стъпките ни и ни сподоби да се наслаждаваме на небесното блаженство, защото си благословен во веки веков.

Докато страдалецът се молел така, един бързописец записвал думите му. После управителят заповядал да го отвържат.

Но светият не могъл да стои на нозете си, защото ставите на колената и бедрата му излезли от местата си. Тогава по заповед на мъчителя го отнесли в тъмницата и го положили редом със свети Гурий.

На петнадесети ноември управителят Музоний станал по време на третата стража (между полунощ и изгрева на

слънцето) и тръгнал със свещи и оръженосци към палатата на съда. Той гордо седнал на съдийското място и заповядал да му доведат светиите. Свети Самон вървял, подкрепян от двама воини, опирайки се на двете си ръце и куцайки, защото нозете му излезли от ставите. А свети Гурий бил носен, защото не можел да стъпва - нозете му били премазани от стегите, покрити с рани и гной. Управителят ги погледнал и заговорил:

- Имахте достатъчно време да помислите кое е по-добре да изберете - живота или смъртта? Кажете какво решихте? Не ви ли стигат изтезанията и не пожелахте ли да изпълните повелението на царете, за да останете живи и да се насладите на благата на света?

Светиите отговорили:

- Обмислихме и избрахме онова, което ще ни е от полза - избрахме смъртта за Христа, като пренебрегнахме живота в суетния свят. Стига ни и отминалото време, през което се нагледахме на залязващата дневна светлина - сега нашите души желаят да преминат към незамръкващия ден.

Управителят казал:

- Тежко ми е да слушам вашите противни думи. Давам ви полезен съвет - сложете тамян на олтара на Дий и си върнете вкъщи. Ако ли не, веднага ще заповядам да отсекат главите ви.

- Няма нужда да говорим много - отвърнали светиите, - ето, ние сме пред тебе.

Направи веднага това, което искаш, защото не ще престанем да твърдим, че сме раби на нашия Господ Иисуса Христа, само на Него Единия се покланяме и отхвърляме идолопоклонството.

Тогава управителят се разпоредил да бъдат посечени с меч.

Като чули това, светиите се зарадвали, че скоро ще се освободят от телата и ще преминат при своя Господ. А управителят заповядал на палача да ги качи в една колесница, да ги отведе далеч извън града и там да ги обезглави. Светиите били изведени от града през северните порти и никой от гражданите не научил за това, защото всички още спели дълбок сън. Воините спрели до една планина около Едеса и наредили на палача да изпълни заповедта. Светиите измолили малко време за молитва, горещо се помолили и накрая казали:

- Боже и Отче на нашия Господ Иисус Христос, приеми с мир душите ни!

А свети Самон се обърнал към палача:

- Изпълни каквото ти е заповядано.

И тогава, на разсъмване, изповедниците преклонили светите си глави под меча и били обезглавени. Като научили за кончината на светите мъченици, вярващите взели светите им мощи и ги погребали с почести.[9]

След много години нечестивият цар Ликиний[10], като се отделил от Константин Велики, повдигнал гонение против християните в Никомидия. Така той нарушил договора си с Константин. Когато дал сестра си за съпруга на Ликиний и го назначил за съуправител на империята, цар Константин поставил условието Ликиний, макар и езичник по вяра, да не притеснява християните и да остави всеки да живее по своята вяра. Но Ликиний не спазил договора, повдигнал гонение против християните и в източните страни подложил на различни мъчения и умъртвил много вярващи.

По това време в град Едеса, където пострадали светите мъченици Гурий и Самон, живеел един дякон на име Авив,

който обикалял от къща на къща, учел хората на светата вяра и ги убеждавал да бъдат мъжествени в изповядването на Христа. С проповедта си свети Авив обръщал невярващите към Христа, а вярващите увещавал да живеят богоугодно. Като научил за това, градоначалникът Лисаний донесъл с писмо на цар Ликиний, че Авив е изпълнил целия град с християнското "лъжеучение" и питал какво ще бъде разпореждането му по този повод. Всъщност той искал да получи право от царя да измъчва християните, защото още не му било заповядано да върши каквото и да е насилие над тях. Царят незабавно му отговорил да предаде Авив на смъртно наказание.

Като получил заповедта, Лисаний пратил да намерят светия, за да го подложи на мъчения. Тогава Авив заедно с майка си и роднините си живеел в неизвестна никому къща в града, ревнувайки за разпространението на светата вяра, която тайно насаждал там, където не можел да върши това явно. Докато воините търсели блажения по целия град, той научил за това и вместо да се скрие, излязъл от къщи и започнал сам да ги търси, за да се предаде в ръцете им. На едно място срещнал военачалника Теотекн и му казал:

Свети мъченик и изповедник Авив Едески. Стара ромейска мозайка. Константинопол

- Аз съм Авив, когото търсите. Отведете ме при този, който ви е пратил.

Теотекн кротко го погледнал и му казал:

- О, човече, докато никой не е забелязал, че говориш с мене, иди и се скрий, за да не те види някой друг от воините и да не те хване.

Авив отговорил:

- Ако не ме хванеш ти, аз сам ще ида и ще се явя пред градоначалника и ще изповядам моя Христос пред царете и владиците.

Като чул това, Теотекн го завел при Лисаний. Той го запитал за рода и името му. Светецът преди всичко обявил, че е християнин, а после му казал името си и съобщил, че е родом от селото Телсея. Лисаний го уговарял да принесе жертва на идолите и се стараел ту с ласкателства, ту със заплахи да го

отвърне от Христа и да го склони към идолослужение. Но свети Авив бил непоколебим като стена и останал твърд в изповядването на Христа.

Като видял, че не ще може да го склони към своето нечестие с думи, мъчителят започнал да го принуждава на дело. Той заповядал да повесят и да режат тялото на светеца с железни куки. После отново взел да го уговаря да се поклони на идолите и да принесе тамян на олтара на езическите богове. Но светият твърдо отговорил:

- Нищо няма да ме отлъчи от моя Бог, дори и да ме подложиш на десет хиляди пъти по-страшни мъчения.

Мъчителят го запитал:

- Каква полза имате вие, християните, от мъките заради вашия Бог? Каква изгода имате от това, че телата ви се раздробяват на части и доброволно избирате мъчителна смърт?
Мъченикът отговорил:

- Мъчителю, ако поискаше наистина да се обърнеш към надеждата за обещаните от нашия Бог въздаяния, без съмнение би казал заедно с Господния апостол: "страданията на сегашното време не са нищо в сравнение с оная слава, която ще се яви в нас."[11]

А той се присмял на тези думи и ги сметнал за безумни, бидейки сам безумен.

После, като видял, че не може да отвърне доблестния страдалец от Единия

Истински Бог, заповядал да бъде изгорен.

Извън града бил накладен голям огън и светецът бил отведен на мястото за наказание. Той вървял, радвайки се, че ще стане

жертва и всесъжение на Бога.

Мъчение на свети Авив. Миниатюра от стара ромейска минология. Константинопол

Следвали го майка му и родниците му. Светият ги утешавал и увещавал да не скърбят за него, а да се радват, че отива при Христа и че ще Го моли за тях.

После се помолил, отдал на майка си и на познатите си последно целувание, влязъл в пламъка и веднага предал духа си на Господа. Когато огънят угаснал, майка му заедно с други вярващи намерила неповредено тялото на светия си син. Тя го взела, помазала го с миро и го погребала при гроба на светите мъченици Гурий и Самон, защото свети Авив пострадал в същия ден, както и светиите, макар и след много години [12]. Когато гонението престанало и възсияла православната вяра, християните построили църква в чест на тримата свети мъченици и положили в нея, в обща гробница, светите им мощи, подаващи изцеления на болните и извършващи много чудеса. От многото тук ще спомена за едно преславно чудо.

От изток против гръцкото царство тръгнал обитаващият близо до Персия нечестив варварски народ на еталитите [13]. Те завоювали много градове и стигнали до самата Едеса с намерението да разрушат и превземат и нея. Гръцките царе,

които искали да защитят града от враговете и да го освободят от обсадата, събрали много воини и ги изпратили на помощ на Едеса.

Като влезли в града, гръцките войски останали там дълго време и го защитавали от враговете. В гръцката войска имало един воин от готското племе. Той отседнал да живее в дома на една целомъдрена вдовица на име София, която имала единствена дъщеря, наречена Евфимия. Майка ѝ я гледала като зеницата на очите си, пазела девството ѝ и я наставлявала в благонравие и страх Божий. И тъй като тя била много красива, София се стараела да я скрие от човешки очи и я затворила в една стая, за да не я вижда мъж. Но воинът пребивавал дълго в дома на вдовицата и се случило веднъж да види девицата. Поразен от красотата ѝ, той пламнал от страст и мислел как да я прелъсти.

Той започнал да моли майката да му даде Евфимия за жена, макар в родината си да имал жена и деца, но скрил това, като се престорил, че не е женен, за да получи желаното. София му отказала:

- Няма да дам единствената си дъщеря в чужда земя. Ти си чужденец, ще отведеш дъщеря ми в твоята страна, а аз ще остана в голяма скръб, защото освен нея нямам друго дете, което да ме утеши във вдовството ми. Няма да ти я дам, защото не мога да живея, ако не виждам лицето ѝ.

Тогава готът в яростта си започнал да я заплашва:

- Ако ти - казал той - не ми дадеш дъщеря си, няма да си тръгна оттук, докато не ти причиня много беди и не те хвърля в най-горчива скръб. Аз съм воин и лесно мога да ти причиня такова зло, каквото пожелая.

Но макар да била сама и нямало кой да се застъпи за нея,

вдовицата смело му възразявала. После воинът отново започнал ту с ласки, ту със заплахи да я уговаря да му даде дъщеря си за жена. Така той ѝ досаждал през цялото време, докато живеел в нейния дом. Предлагал ѝ подаръци, защото не бил беден, купувал за нея и дъщеря ѝ златни украшения и скъпи дрехи, за да получи желаното, но София не приемала даровете и криела още по-внимателно девойката, за да не я вижда беззаконникът.

Веднъж тя му казала:

- Чух, че в родината си имаш жена и деца.

А той, победен от желанието да има девойката и без страх от Бога, започнал да се кълне, че никога не бил женен, че иска да има за жена и господарка на цялото свое имущество нейната дъщеря. Тогава вдовицата повярвала и накрая склонила да изпълни молбата му и да му даде за жена дъщеря си Евфимия.

Тя вдигнала ръце към Бога и казала:

- Владико, Отче на сиротите и Съдия на вдовиците, погледни милостиво създанието Си и не оставяй тази девойка, която встъпва в брак с непознат мъж.

Не се отвръщай от моето сиротство и не ме оставяй безпомощна, защото, уповавайки се на Твоя благ промисъл, давам дъщеря си за чужденец и Тебе правя свидетел и поръчител на клетвите и обещанията му.

Девойката била омъжена за гота и те заживели мирно. Евфимия заченала и преди да роди неприятелите отстъпили от Едеса. Те не могли да я превземат заради войските, които мъжествено защитавали градските стени и упорито се борели с врага, и особено поради това, че молитвите на светите мъченици Гурий, Самон и Авив пазели града. Когато враговете

се оттеглили, гръцките войски трябвало да се завърнат обратно и готът също побързал да се върне в родината си. Майката, неутешимо ридаела за разлъката с дъщеря си и се опитвала да я задържи при себе си, като не давала да бъде отведена в чужда земя. Но тя не могла да разтрогне съпружеския съюз, скрепен от закона. Когато лукавият зет се приготвил за път, София завела него и дъщеря си в църквата на светите мъченици Гурий, Самон и Авив, изправила ги пред гробницата им и казала на зет си:

- Няма да ти поверя дъщеря си, ако не ми посочиш за поръчители тези светии, пострадали за Христа. Постави ръка на светия им ковчег и се закълни, че не ще причиниш на дъщеря ми никакво зло, а ще я пазиш с любов и уважение.

Варваринът сметнал това за нещо маловажно и веднага без страх докоснал честния ковчег и рекъл:

- От вашите ръце, светии, приемам тази жена и вас правя мои поръчители и свидетели пред майка ѝ, че няма да причиня никакво зло на моята съпруга, никога няма да я оскърбя, ще я пазя с любов и уважение до края.

Така говорил беззаконникът и при това се кълнял в Бога, като не мислел и не се боял, че Бог Господ на отмъщенията ще му въздаде според делата и ще го погуби заради лукавството му. След клетвата на зет си майката със сълзи казала на светите мъченици:

- След Бога на вас, свети мъченици, поверявам дъщеря си и с вашето поръчителство я давам на този чужденец.

Те се помолили, отдали си последно целувание и се разделили. Вдовицата се завърнала у дома, а варваринът и Евфимия тръгвали на път. При това воинът дори освободил своя роб, за да не стане известна неговата тайна в дома му.

Когато изминали целия път и наближили дома на гота, той с голяма жестокост се обърнал към жена си като към враг.

Забравил любовта си към нея и потъпкал клетвите, той свалил скъпите ѝ одежди и златните украшения и я облякъл бедно като пленница и робиня, а после извадил меча си и наредил:

- Ако искаш да останеш жива, влез в дома ми и на никого не казвай за това, което се случи между нас. Отговаряй, че си пленница, защото имам в дома си жена и деца, а ти ще бъдеш нейна робиня и ще ѝ се подчиняваш във всичко като на своя господарка. Ако разкажеш на нея или на някой от роднините ми, че съм се оженил за тебе, ще умреш от моя меч.

Измамена и оскърбена от злия варварин, Евфимия му казала:

- Такава ли е твоята любов? Така ли изпълняваш обещанията си? Това ли са твоите клетви и намерението ти - мене, твоята съпруга, да направиш пленница, и от свободна да ме превърнеш в робиня? Заради теб оставих майка си, роднините и отечеството си и те обикнах нелицемерно, доверявайки се на думите ти, които потвърди с клетви. А ти ми въздаваш за любовта с ненавист, вместо съпруг и приятел стана за мен варварин, враг и мъчител и ме отведе в чужда земя, за да ме погубиш.

Тя вдигнала очи към небето и въздишайки от дълбините на сърцето си, горчиво заплакала и викнала към Бога:

- Боже на моите родители, виж бедата ми, чуй въздишките ми и приеми моята молитва! Виж какво прави с мене този клетвопрестъпник и ме избави от беди по молитвите на Твоите свети угодници, пострадали заради Тебе. О, свети мъченици Гурий, Самон и Авив! Вас призовавам сега: помогнете на мене,

падналата в неочаквано бедствие, защото, като се надявах на вас, тръгнах след този варварин. Отмъстете му заради мене и ме избавете от бедата.

Докато горчиво ридаела и се молела в сърцето си, влезли в дома на гота. Като видяла Евфимия и забелязала красотата ѝ, жена му пламнала от ревност, защото заподозряла беззаконното съжителство на мъжа си и започнала да го разпитва:

- Коя е тази девица и откъде си я довел?

А той отговорил:

- Тя е пленница, доведох я от Едеса, за да ти бъде робиня.

Жената възразила:

- Красотата на лицето ѝ я показва не робиня, а свободна.

- Макар и в страната си да беше свободна, както разкрива ликът ѝ, сега тя е твоя робиня - отвърнал варваринът.

От страх Евфимия не можела да каже нищо и мълчаливо се подчинявала на жената на гота, като ѝ служила както робиня - на своята господарка. Тя не знаела какво да стори, за да се избави от застигналата я беда. И живеела като робиня, но винаги имала в ума си светите мъченици и със сълзи зовяла към тях:

- Побързайте да ми помогнете, светии, побързайте да ми сторите милост и не оставяйте без внимание извършеното над мен поругание и измама.

А нейната господарка, изпитвайки ревност в сърцето, била много жестока и безжалостна към нея. Тя ѝ наредила да изпълнява най-тежката работа и по всевъзможни начини я измъчвала.

Най-лошото било, че никога не пожелала да разговаря с нея, а и Евфимия не знаела готския език и не могла да разкаже на господарката нищо за себе си. Пък и се опасявала готът да не я убие, ако направи това.

След известно време жената на гота разбрала, че Евфимия е непразна, и пламнала с още по-голяма ревност. С още по-люта ярост тя ѝ давала най-тежката работа, като се надявала така да я умори. Когато дошло време, Евфимия родила младенец от мъжки пол, който по лице приличал на гота, неговия истински баща. Жената на варварина видяла, че младенецът прилича на съпруга ѝ, преизпълнила се със страшен гняв и започнала да мисли как да го убие. Тя казала на мъжа си:

- Защо отричаш, че познаваш тази девица? Нейният младенец явно изобличава какво си сторил, защото е пълно твое подобие.

Но готът отново взел да отрича и казал:

- Това не е истина, никога не съм съжителствал с нея. Ти имаш власт над нея и прави с нея каквото искаш, защото тя е пленница и твоя робиня.

Тогава злата жена намислила да отрови младенеца. Скоро тя приготвила смъртоносна отрова, пратила Евфимия по някаква работа и когато детето останало само, сложила отровата в устата му и то умряло. Когато се завърнала от работа, майката видяла мъртвия младенец и се преизпълнила с неизразима скръб, като се терзаела в сърцето си от горчива мъка по него. Тя не знаела каква е причината за внезапната му смърт, защото, когато господарката му дала отровата, в стаята нямало никого. Но като го приготвяла за погребение, Евфимия видяла, че от устата на детето тече отрова. Тогава си спомнила, че господарката ѝ вече два пъти заплашвала да я погуби заедно с детето ѝ и се досетила кой е виновен за

смъртта му. Тя взела малко вълна, изтрила отровата около устата му, скрила я при себе си, без да открива тази тайна на никого, и погребала детето.

След няколко дни готът повикал приятелите си на вечеря, а Евфимия прислужвала на трапезата. Дошло време да подаде чаша на госпожата и желаейки да узнае наистина ли тя е отровила детето, Евфимия взела вълната, с която избърсала устата му, тайно я потопила в питието, после я извадила, изстискала я в чашата и подала виното на господарката си. Без да подозира нищо, господарката изпила чашата и така нещастието се обърнало върху нея, защото още същата нощ тя внезапно починала и така паднала в ямата, която сама изкопала. На сутринта готът станал, видял жена си мъртва и се ужасил от неочакваната ѝ смърт. Цялата къща се изпълнила с плач, събрали се всички роднини, приятели и съседи и скърбели за нея.

А после направили разкошен гроб и тържествено положили мъртвата в него. Когато изминали седем дни след погребението, сродниците ѝ си спомнили за доведената от Едеса девица и започнали да приказват:

- Само тази пленница, която винаги беше враждебна към нашата сродница, е виновна за внезапната ѝ смърт.

Те се опълчили против Евфимия и искали да я отведат на съд пред управителя на областта, за да изтръгне от нея с мъчения как е умъртвила господарката си. Но тъй като управителят отсъствал, те променили намерението си и решили да я погребат жива заедно с умрялата ѝ господарка. Те отворили гроба и я положили при трупа, който вече издавал смрад и гъмжал от червеи, за да умре там от насилствена смърт.

Кой може да опише скръбта на Евфимия, нейната печал, страх и трепет, нейния ужас, ридание и плач? Нека някой

само си представи страха на живия човек, затворен в гроба заедно със смраден труп, страха от мъртвеца, зловонието, тъмнината и гробната теснота, червеите, диханието на смъртта и неизказаното страдание! Пребивавайки в такова утеснение, Евфимия в мъката на сърцето си неспирно викнала към Бога от гроба, както някога пророк Иона от утробата на кита:

- Господи Боже на небесните сили, Който седиш на херувими и виждаш бездните, Ти виждаш мъката на моето сърце и теснотата в този тъмен и смраден гроб. Ти знаеш, че заради Твоето име бях дадена на беззаконния гот, защото с Твоето име се кълнеше, когато ме взе за съпруга. Помилуй ме заради святото Си име. Ти умъртвяваш и съживяваш, сваляш в преизподнята и изваждаш[14]. Избави ме от тази горчива смърт и ме изведи от този гроб като от преизподня, защото си силен да възкресиш и мъртви и можеш да изведеш от смъртните врата и мене, живата, докато пребивавам близо до смъртта. Помилуй ме, Владико, заради светите мъченици Гурий, Самон и Авив, защото тяхната кръв и смърт заради Тебе си приел като чиста жертва. О, свети мъченици! Моят враг посочи вас като поръчители пред майка ми, затова ме спасете.

Докато се молела в мъката на душата си, се явили трима светоносни мъже, сияещи като слънце - светите мъченици Гурий, Самон и Авив. Смрадта от гроба веднага изчезнала и Евфимия усетила неописуемо благоухание, което идвало от тях.

Те ѝ казали:

- Ободри се, дъще, и не се бой, скоро ще получиш спасение.

Сърцето на Евфимия се насладило и от пресветлото видение на светиите, и от утешителното им слово. Преизпълнена с радост, тя се унесла в сладък сън.

Докато спяла, тя била взета от гроба от невидимата всемогъща Божия сила, пренесена в църквата на светите мъченици Гурий, Самон и Авив в Едеса и положена в честния им ковчег. Било нощ и в църквата се извършвало обичайното утринно служение. Когато се пробудила, тя отново видяла светите мъченици, които ѝ казали:

- Радвай се, дъще, и познай къде си сега. Ето, ние изпълнихме обещаното, иди с мир при майка си.

Като казали това, те станали невидими. Евфимия се изправила и се огледала. Щом видяла църковните стени, иконите, свещите, честния гроб на светите мъченици и при това чула пеенето на клириците, тя се убедила, че се намира в Едеса, в храма на своите закрилници - светите Христови мъченици Гурий, Самон и Авив.

Тогава се изпълнила с неописуема радост и веселие и като прегърнала с любов гробницата на светиите, със сълзи благодаряла на Бога и неговите раби за оказаната ѝ милост и възклицавала:

- "Нашият Бог е на небесата (и на земята); върши всичко, що иска"[15], пратил е от небесата и ме е спасил. Благословен Господ, спасяващ ония, които Му се надяват: "вечер настъпва плач, а сутрин - радост"[16].

Докато с радостни сълзи говорела това и много друго, презвитерът чул думите ѝ и плача и се приближил към нея:

- Коя си и защо плачеш? - попитал той.

Тя му разказала подробно всичко - как била дадена на гота край ковчега на светиите, какво претърпяла от клетвопрестъпника, как вчера била затворена в гроба и по време на молитвата ѝ се явили светите мъченици, които я пренесли от готската земя в тази църква. Презвитерът слушал

това и се ужасявал, дивейки се на великата Божия сила. Впрочем, той още не можел напълно да повярва на думите ѝ и казал:

- Коя е майка ти?

Като научил, че това е вдовицата София, презвитерът веднага пратил да я повикат в църквата. Без да знае нищо, майката веднага дошла и като видяла дъщеря си, застанала до гробницата на светите мъченици, облечена в бедни одежди, изпаднала в ужас от неочакваната гледка. Тя се приближила, прегърнала я и заплакала. Плакала и Евфимия и двете не могли да промълвят нито дума.

Дълго стояли така и накрая майката промълвила:

- Как се оказа тук, дъще моя, и защо си облечена в такива вехти одежди?

Тогава Евфимия ѝ разказала подробно какво претърпяла в чуждата земя от лукавия си мъж, как вчера била затворена в гроба и по чуден начин била спасена и пренесена от явилите ѝ се свети мъченици Гурий, Самон и Авив. Майчиното сърце се късало от жалост и всички присъствуващи в храма много се удивлявали и прославяли всемогъщата сила и милост Божия. София паднала пред гробницата на светите мъченици и възнесла високо благодарение на Бога и Неговите светии.

Целия ден майката и дъщерята останали в църквата, като се молели и благодарели на Бога и с любов и усърдие прегръщали и целували ковчега на светите мъченици.

Късно вечерта те се завърнали радостни у дома, прославяйки Бога.

На сутринта мълвата за чудото обиколила града. Отвред в дома на вдовицата идвали нейни роднини и съседи и се

ужасявали на това, което им разказвала Евфимия. Всички хвалели името Господне и величаели и прославяли помощта на светите мъченици.

София и дъщеря ѝ живеели богоугодно остатъка от живота си. Те разказвали на всички за милостиво явената им сила Божия. Евфимия казвала: "десницата Господня твори сила!", десницата Господня ме пренесе от готите в Едеса, "Няма да умра, но ще живея и ще разгласям делата Господни" [17]. А на гота клетвопрестъпник Бог отмъстил по следния начин.

След известно време същият нечестив народ, който преди воювал против гърците в съюз с персите, пак нахлул в гръцката земя и се опитал да превземе Едеса.

Поради това гръцките императори отново пратили войска в града. С нея дошъл и същият варварин, който с хитрост и лъст отнел от София дъщеря ѝ. Той не знаел нищо за станалото чудо и мислел, че Евфимия е умряла, затворена в гроба на мъртвата му жена, затова без смущение дошъл в дома на София като при своя тъща. Като го видяла, тя скрила Евфимия в една стая, а после го приела и се престорила, че се радва на пристигането му. След това събрала всички свои роднини и съседи и в тяхно присъствие взела да го разпитва:

- Как Бог ви помогна да изминете пътя си? Да не би дъщеря ми, бидейки непразна, да се е разболяла по пътя, и как е родила? Много тъгувах за нея и се страхувах да не ѝ се случи нещо лошо.

Готът отговорил:

- По твоите молитви Бог ни помогна да пристигнем благополучно. Дъщеря ти е здрава и роди момче. Тя ти праща поздрави и ако не ни бяха заповядали тъй бързо да тръгнем на път, и тя щеше да дойде с мен и с младенеца, за да ти достави

утешение. Впрочем, тя ще дойде в по-подходящо време.

При тези думи София се разгоряла от справедлив гняв заради лъжата на злия човек и като разкъсала одеждите си, викнала високо:

- Лъжлив и лукав убиец, какво си направил с дъщеря ми?

Тя извела Евфимия от вътрешните стаи, изправила я пред гота и казала:

- Познаваш ли тази девица и знаеш ли къде си я затворил, клетвопрестъпнико? Ти я предаде на смърт, беззаконнико!

Щом видял Евфимия, мъжът затреперил, онемял и не могъл да каже нито дума, сякаш бил мъртъв. Тогава роднините и съседите на вдовицата го хванали, затворили го в стаята и останали да пазят пред вратите. Майката и дъщерята повикали писар и разказали всичко, което се случило с тях, без да пропускат нищо от това предивно чудо. После се отправили при епископа на града, блажения Евлогий, предали му записаното и съобщили за злия и лукав гот. Като прочел записките, епископът веднага събрал клира си и отишъл при воеводата, командващ гръцката войска. Той заповядал да прочетат пред него писмото на вдовицата и дъщеря ѝ, в което било подробно описано предивното чудо на светите мъченици.

Воеводата изслушал с внимание написаното и се изпълнил с благоговеен ужас от славното чудо, а всички присъствуващи били обзети от страх. Воеводата заповядал незабавно да му доведат гота. Довели и София, и Евфимия.
По това време в двора се събрали много хора, мъже и жени, и той заповядал отново да прочетат писмото. После попитал варварина дали е истина написаното.

Той отговорил, че всичко е истина и няма никаква лъжа. Тогава воеводата му казал:

- Окаяни убиецо! Как не се побоя от Бога и от страшния Му съд и не се уплаши от клетвата, дадена на гроба на светите мъченици, които направи свидетели и поръчители на своите обещания? Защо не пощади девойката, която прелъсти с хитростта си? Сега приеми заслужено наказание за делата си.

И заповядал да му отсекат главата. Боголюбивият епископ усърдно молел воеводата да не наказва гота със смърт, а да му окаже милост и да го остави жив, за да прославя Божието величие.

Но воеводата му отвърнал:

- Боя се да помилувам човек, който е извършил такова голямо злодеяние, за да не разгневя светите мъченици, които този клетвопрестъпник оскърби.

И по заповед на воеводата готът бил обезглавен. Така този окаян човек получил възмездие, а Бог се прославил в светиите Си. От нас, грешните, Нему да бъде слава, чест и поклонение, сега и всякога и во веки веков. Амин.

[*1] Едеса - град в Македония.*
[2] Дий или Юпитер по вярванията на езичниците римляни бил най-висшият бог и баща на боговете.
[3] Мат. 10:32, 33.
[4] II Кор. 4:16.
[5] Евр. 12:1.
[6] Мат. 10:29
[7] Пс. 4:2
[8] Дан. 6-18; гл. 14:32.
[9] Мъченическата кончина на светите Гурий и Самон била около 293-306 г.
[10] Ликиний - управител на източната половина на Византийската империя от 307 до 324 г.
[11] Рим. 8:18.

[12] Мъченическата кончина на свети Авив била през 322 г.
[13] Еталити - така се наричало племето на хуните, които живеели в пределите на днешен Афганистан.
[14] Изразът е от 1 Царств. 2:6.
[15] Пс. 313:11.
[16] Пс. 29:6.
[17] Пс. 117:16, 17.

Тропарь мученикам и исповедникам Гурию, Самону и Авиву

глас 5

Чудеса́ святы́х Твои́х му́ченик/ сте́ну необори́мую нам дарова́вый, Христе́ Бо́же,/ тех моли́твами сове́ты язы́ков разори́,/ Це́рковь святу́ю укрепи́,// я́ко Еди́н Благ и Человеколю́бец.

(Дарил си ни чудесата на Твоите свети мъченици като необорима стена, Христе Боже; по техните молитви разори заговорите на народите и укрепи светата Църква като благ и Човеколюбец.)

Кондак мученикам и исповедникам Гурию, Самону и Авиву

глас 2

С высоты́ му́дрии благода́ть прие́мше,/ су́щим во искуше́ниих предстои́те, всехва́льнии. / Те́мже отрокови́цу святи́и от сме́рти го́рькия изба́висте:// вы бо вои́стинну есте́ Еде́су сла́ва и ми́ру ра́дость.

(Приели благодат от висините, мъдри, предстоите в молитва за намиращите се в изкушения, всехвални: затова сте избавили жената от зла смърт. Вие наистина сте слава за Едеса и радост за света.)

Величание мученикам и исповедникам Гурию, Самону и Авиву

Величáем вáс, страстотéрпцы святúи Гýрие, Самóне и Авúве, и чтúм честнáя страдáния вáша, я́же за Христá претерпéли естé.

Молитва мученикам и исповедникам Гурию, Самону и Авиву

О, святúи мýченицы и исповéдницы Христóвы Гýрие, Самóне и Авúве! Тéплии о нáс ходáтаи и молúтвенницы пред Бóгом, во умилéнии сердéц нáших, взирáя на пречúстый вáш óбраз, смирéнно мóлим вáс: услы́шите нáс, грéшных и недостóйных рабóв своúх, сýщих в бедáх, скóрбех и напáстех, и призрéв нáша тя́жкая и безчúсленная прегрешéния, явúте нáм свою́ велúкую мúлость, воздвúгните нáс из глубины́ грехóвныя, просветúте нáш ýм, смягчúте злóе и окая́нное сéрдце, прекратúте зáвисть, враждý и раздóры, в нáс живýщие. Осенúте нáс мúром, любóвию и страхом Бóжиим, умолúте милосéрдаго Гóспода, да покры́ет мнóжество грехóв нáших Своúм неизречéнным милосéрдием. Да соблюдéт Цéрковь Свою́ Святýю от невéрия, ересéй и раскóлов. Да подáст странé нáшей мúр, благодéнствие, землú плодорóдие; супрýгом любóвь и согласúе; чáдам послушáние; обúдимым терпéние; обúдящим страх Бóжий; скорбя́щим благодýшие; рáдующимся воздержáние. Всéх же нáс да покры́ет Своéю всесúльною десницéю, и да избáвит от глáда, губúтельства, трýса, потóпа, огня́, мечá, нашéствия иноплемéнников и междоусóбныя брáни, и напрáсныя смéрти. Да оградúт нáс ополчéнием святы́х Своúх áнгелов, во é́же избáвится нáм по исхóде нáшем из жития́ сегó от кóзней лукáваго и тáйных воздýшных мытáрств егó, и неосуждéнными предстáти Престóлу Гóспода Слáвы, идéже лúцы святы́х А́нгел со всéми святы́ми вы́ну слáвят пресвятóе и великолéпое úмя Отцá и Сы́на и Святáго

Дýха, ны́не и при́сно и во ве́ки векóв. Ами́нь.

В памет на светите мъченици Елпидий, Маркел и Евстохий (IV в.)

Блаженият Елпидий бил член на държавния съвет при царуването на Юлиан Отстъпник. Довели го на съд при Юлиан, защото бил християнин, а императорът заповядал да му облекат власеница, намазана с гореща смола и обсипана с гвоздеи. После започнали да го бият и гвоздеите се впивали в тялото на блажения. Мъченикът мъжествено понасял страданията и не се съгласявал да се отрече от Христа. Тогава го хвърлили в един ров и го поливали с гореща вода, от което тялото му се покрило със струпеи. За да увеличи страданията му, беззаконният мъчител заповядал да смесят смола, вар и други подобни вещества, да ги запалят и да ги излеят върху гнойните рани на мъченика, а в устата му да влеят гореща смола. Накрая вързали свети Елпидий заедно с Евстохий и Маркел за диви коне, за да бъдат разкъсани. Но конете не им причинили никаква вреда. Тогава започнали да бият светиите с пръчки и ги хвърлили в огън, където те предали духа си в ръцете на Живия Бог.

Честните им тела били погребани на Кармилската планина и известно време се намирали там. Но веднъж Христос, заедно с ангелските сили, сред блясък на мълнии и шум от гръмотевици се явил там и приветствал светите мъченици. При това Господ оживил тялото на свети Елпидий и го пратил на нови подвизи. Слухът за тях стигнал и до Юлиан. Щом узнал, че Елпидий е невредим, той заповядал да разпънат светия мъченик между четири стълба и немилосърдно да го бият, с остри триони да му нанасят рани и да ги посипват с оцет и сол. После наредил да хвърлят тялото му върху горещи въглени и да го посипят с гореща пепел. Когато светецът мъжествено претърпял тези

мъчения, го повесили на дърво и започнали да допират до тялото му нажежен щит и да го посипват с пепел. В това време по молитвата на светеца станало чудо - идолите, които се намирали наблизо, се разпаднали на прах. Като видели това, шест хиляди езичници се обърнали към Христовата вяра. После хвърлили свети Елпидий в гореща пещ, където светецът предал душата си на Господа, Когото обикнал от младини. На дивния в Своите светии Господ чест и слава, сега и всякога и във вечните векове. Амин.

В памет на свети мъченик Димитрий († ок. 307 г.)

Свети мъченик Димитрий бил родом от тракийското село Дабуда и пострадал при император Максимиан Галерий и съуправителя му Максимин. На тракийския префект Публий донесли, че светецът е християнин, и той заповядал да го хванат. На разпита Димитрий смело изповядал Христа за Бог, говорел за Светия Дух и учел за въплъщението на Иисуса Христа, за Неговата благост и човеколюбие. После изобличил душевредното идолско прелъстяване и показал колко слепи и глухи са онези, които го споделят. С думите си той много разгневил управителя, който заповядал да му отсекат главата. Така умрял светият мъченик, като приел от Господа небесен венец. Честните мощи на свети Димитрий били погребани от верни и богобоязливи мъже и подават изцеления на всички, които се притичат към тях.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017